

Remissyttrande

Datum
2019-08-09

Dnr
1254-2019
Ert Dnr
N2019/00699/SPN

Mottagare
Näringsdepartementet
Enheten för samhällsplanering
Roger Lind
08-405 99 61
roger.lind@regeringskansliet.se

Handläggare
Susanne Gustafsson
Enheten för havsplanering
susanne.gustafsson@havochovatten.se

Direkt
010-698 21 20

Yttrande över betänkandet Privat initiativrätt – Planintressentens medverkan vid detaljpaneläggning (SOU 2019:9)

Sammanfattning

Havs- och vattenmyndigheten tillstyrker de förslag som lämnas i SOU 2019:9 samt vill påpeka att:

1. Förslaget kan leda till att myndigheten initialt får ökad arbetsbelastning med förändrade arbetsuppgifter och rutiner.
  - a. Ge yttranden till länsstyrelsen i samråd om planeringsunderlag som behöver begäras in i planarbetet
  - b. Ta fram nytt planeringsunderlag som begärs in
  - c. Ta fram vägledningar som underlättar för planintressenterna att nyttja myndighetens planeringsunderlag på lämpligast sätt
  - d. Fördjupa sitt arbete i översiktsplaneprocesser
2. Förenlighet med nationell havsplan bör krävas, så som med kommunal översiktsplan, för att få ett medgivande att inhämta yttrande från länsstyrelsen angående planeringsunderlag.

Havs- och vattenmyndighetens inställning

Översiktsplaneutredningens uppdrag omfattar fem frågor. Detta slutbetänkande handlar om fråga 4, dvs. behovet av att införa en s.k. privat initiativrätt för detaljplanering.

Generella synpunkter

Havs- och vattenmyndigheten ser positivt på ökad delaktighet för planintressenter i planprocessen samt i framtagandet av detaljplaner. Ökad delaktighet leder vanligtvis till bättre planer.

Havs- och vattenmyndigheten ser också positivt på att mer arbete med planeringsunderlag placeras i tidigt skede i planeringsprocessen. Merarbete med omtag av processer brukar vanligtvis kunna undvikas på detta sätt. Tiden en planprocess kräver bör på detta sätt kunna förkortas.

Detaljerade synpunkter

3.3.6 Detaljplaneförfarandet

När begreppet ur plan- och bygglagen (PBL) ”mark- och vattenområden” används bör inte ”vattenområden” sättas inom parentes. Även anläggningar i vattenområden kan behöva detaljplaneras och berörs därmed av förslaget.

6.5.2 Möjligheten att inhämta yttrande från länsstyrelsen bör medges av kommunen

Krav på förenlighet med översiktsplan

Betänkandet föreslår att planintressenten, i tidigt skede efter planbesked, bör få inhämta yttrande från länsstyrelsen om vilka planeringsunderlag som ska tas fram inför planarbetet och kommunens avgöranden.

”För att få ett medgivande att inhämta yttrande från länsstyrelsen bör krävas att det sökta planbeskedet är förenligt med översiktsplanen och länsstyrelsens granskningsyttrande enligt 3 kap. 16 § PBL.”

Det bör även krävas att det sökta planbeskedet är förenligt med gällande nationell havsplan enligt 4 kap. 10 § miljöbalken (MB).

8.3 Konsekvenser för staten

Andra statliga myndigheter

Betänkandet medger att övriga statliga myndigheter som länsstyrelsen nu föreslås komma att behöva samråda med om planeringsunderlag kan få en viss ökad arbetsbelastning i och med förslaget.

Betänkandet ”bedömer emellertid att denna handläggning inte bör bli mer omfattande än att den kan rymmas inom befintliga ramar. Det beror på att myndigheternas insatser i detta tidiga skede kan förväntas leda till att granskningsarbete i senare skeden kan komma att förenklas i motsvarande grad.” Samt att ”begränsningen att planläggningen ska vara förenlig med översiktsplanen och länsstyrelsens granskningsyttrande enligt 3 kap. 16 § PBL ... bör vidare leda till att arbetet för andra myndigheter begränsas.”

Denna bedömning bygger på att myndigheterna har ett färdigt utvecklat fördjupat arbete med yttranden i översiktsplaneprocesser samt vägledning och planeringsunderlag på plats. Så är inte alltid fallet idag. Därmed ökar arbetsbelastningen initialt, viket bör tas i beaktande i konsekvensredovisningen som ett behov av ökade resurser även för de statliga myndigheterna.

Övriga synpunkter

Betänkandet nämner ofta "annan samhällsplanering" eller "långsiktigt hållbar transportförsörjning, t.ex. planeringen av infrastruktur enligt väglagen (1971:948) och lagen (1995:1649) om byggande av järnväg."

I dessa sammanhang bör även den nationella havsplaneringen enligt 4 kap. 10 § MB nämnas.

Beslut om detta yttrande har fattats av biträdande avdelningschefen Per Olsson efter föredragning av utredaren Susanne Gustafsson. I den slutliga handläggningen av ärendet har även enhetschef Thomas Johansson deltagit.

Per Olsson

Susanne Gustafsson